

[Kirkeministeren.]

Det er ganske interessant at skabe sig et billede af den linie, der er fulgt i de sidste hundrede år, af den linie, der aftegner sig. Der er vel næppe nogen, der vil bestride, at folkekirken er ganske anderledes rummelig nu, end den var i 1849. Den er meget mindre afhængig af staten, den er meget mere decentraliseret. Menighederne er meget mere uafhængige, i langt højere grad medbestemmende, og der er adskillige forhold, hvor menighederne er helt enebestemmende. Det har været sådan, at man har taget det fornødne hensyn til mindretallene — det gør man jo på mange måder — og det fornødne hensyn til enkeltpersoner, jeg minder f. eks. om sognebåndsløsningen. Administrationen har fulgt den samme linie. Ved bispervalg f. eks. er der hver gang udnævnt den med højest stemmetal, og ved de allerfleste præsteudnævnelser følges indstillingen. Jeg føjer til, at kirken nyder både økonomisk og administrativ støtte fra staten. Det er rigtigt, at den ikke har noget selvstændigt centralorgan, men den har en betydelig lokal selvstændighed. Det gælder både for præsterne, for menighederne og for de enkelte medlemmer. Jeg finder, at hele denne linie er lykkelig, og jeg vil ikke se noget lykkeligt ved at bryde netop denne specielle danske linie.

Det, man nu kalder kirkens selvstændiggørelse, vil, tror jeg, føre til bestandige kampe, i hvert fald spænding mellem de kirkelige retninger for hver især at få størst mulig repræsentation i de foreslåede øverste råd, og hvordan ville nu, hvis man tænker sig disse råd etableret, deres arbejde forløbe? Jeg tror ikke stærkt på nogen enighed i de store principielle sager. Også adskillige begivenheder i den senere tid har sandsynliggjort min påstand. Hvordan tænker man sig, det ville gå i en virkelig konflikt-situation? Hvordan vil man mene, man fra ministeriets side skulle stille sig i de tilfælde, hvor kirkerådet mødte med et flertal og et mindretal? Der var en meget kendt præst, som nu indtager en af de højeste stillinger indenfor den danske folkekirke, der først i 30'erne skrev en pjece om kirkeforfatnings-spørgsmålet — altså om et lidt andet emne end det, man her er inde på, men dog i virkeligheden det samme. Han talte om sådanne råd eller noget lignende som „en særlig

overbestyrelse for kristendom i Danmark“. Han skrev videre i denne pjece:

„Det kan blive opbyggeligt at få at vide gennem en overbestyrelses afstemninger, hvad der er kristendom. Jeg forestiller mig jomfrufødsel eller opstandelse — alt efter de skiftende tiders smag — vedtaget eller forkastet med 9 stemmer mod 7.“

Der er, som nævnt, ingen — det tror jeg jeg tør sige med rette —, der er ingen, der kan anklage rigsdagen for, at den har negligeret kirkens interesser eller har optrådt brutalt. Hele den udviklingslinie, der har gjort sig gældende for den danske kirke i de hundrede år, der nu er gået, viser noget ganske andet, og derfor vil det synes unaturligt at indføre en lille ekstra-rigsdag, så længe vi opretholder folkekirken, den kirke, hvoraf 97 pct. af folket er medlemmer. Vi har i Danmark vor særlige form og ordning, en rummelig og elastisk ordning, en tålsom og yderst frisindet kirkeordning med vidtspændende rammer og med en bred berøringsflade med hele folket. Det er noget ganske specielt dansk, det er noget overmåde værdifuldt. Vi bør fortsætte den linie, som dansk kirkepolitik har fulgt siden 1849.

Ordføreren for forslagsstillerne (Fibiger):

Jeg kan jo ikke sådan bringe den højtærede kirkeminister en tak for velvillig modtagelse af det lovforslag, jeg fremsatte forleden dag her i tinget, og når den højtærede minister siger, at det drejer sig om en camoufleret kirkeforfatning, må jeg protestere. Hvad man her fra mit partis side har gjort forsøg på, er at fremkomme med noget nyt, som ikke har været diskuteret før, for jeg ville i virkeligheden have fundet det ret meningsløst og formålsløst — efter de forhandlinger, der i sin tid fandt sted i det kirkelige udvalg og også andetsteds angående en kirkeforfatning, et kirkeråd med bestemmende myndighed i kirkens forskellige sager — nu at fremkomme med det samme igen.

Det er ikke vor mening at stille forslag om en camoufleret kirkeforfatning, et camoufleret kirkeråd eller, som ministeren udtrykte det, en overbestyrelse for kristendommen i Danmark. Nej, tanken med vort forslag er netop at få en rådgivende institution, og dette er, synes jeg, så forskelligt fra det andet, at man efter min mening fra